No. 176. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag 26 Julij.

FRANKRIJK.

PARIJS, DEN 23STEN JULIJ.

De *Moniteur* houdt heden de jongst door de kamers aangenomene wet op de organisatie der nationale garde van het Seine-departement. Men wil dat bij de nieuwe opschrijving voor deze dienst meer dan 30,000 voor de dienst geschikte dienstpligtigen zijn ontdekt, welke tot heden altijd een middel hadden weten te vinden, om zich aan dezelve te onttrekken.

— Men had gisteren op de beurs geruchten verspreid van eene waarschijnlijke tusschenkomst in de Spaansche zaken. Het blijkt heden dat hetgeen thans daarvan gezegd werd, even als zoo menigmaal vroeger geheel ongegrond was. Alleen schijnt het dat men zich met de reorganisatie van het vreemden-legioen wil bezig houden. Het kader van officieren zou daartoe reeds gekozen zijn, maar het vooral aan rekruten haperen. Het tafereel van de ontberingen en afmattingen door het legioen des kolonels *Conrads* geleden, is niet geschikt om de dienstneming aan te moedigen; van de 5000 man, waaruit het legioen bestaan moet, zou men slechts 400 rekruten tot heden hebben kunnen bijeen krijgen, terwijl van het vorige slechts 500 overgeblevenen genegen zouden zijn om zich op nieuw te verbinden.

— Thans zegt men dat het opperbevel over den togt naar Constantine niet aan den hertog *van Orleans*, maar aan zijn' broeder, den hertog *van Nemours*, zal gegeven worden.

— Voor eenigen tijd werd aangekondigd dat de troepen in het kamp van Compiegne talrijker dan vorige jaren zouden zijn. Nu hoort men juist het tegendeel. In plaats van 27,000 man, gelijk het vorig jaar, wil men dat slechts 16,000 man, te weten twee divisien, zouden gekampeerd worden. De reden dezer vermindering lag in de Afrikaansche expeditie.

— Men zal zich het gerucht eener zamenzwering herinneren, die uitbarsten moest op den avond van het bal het op stadhuis. De ... gearresteerde personen, *Branchi* en *Cornié*, tegen wie men niets wezenlijks heeft kunnen vinden, zijn thans op vrije voeten gesteld.

— Men heeft weder verontrustende berigten verspreid, over den toestand van Vorst *Talleyrand*; het schijnt echter niet dat hij zich erger bevindt dan te voren.

— Dezer dagen zijn er nabij Grenelle eenige onlusten voorgevallen en vele lieden daarbij gearresteerd. Dezelve waren echter vreemd aan de staatkunde.

— Het dagblad *le Toulonnais* geeft belangrijke tijdingen uit Algiers, die niets minder behelzen dan de verbreking van het traktaat en den dood van *Abd-el-Kader*. De inhoud der beide brieven door het genoemd blad deswege geplaatst, is als volgt:

» Algiers, 13 Julij.

» Bij de eerste door ons gedane poging om ons van de uitvoering van het vredestraktaat te verzekeren, hebben wij eenen gewapenden tegenstand ontmoet. De luitenant van *Abd-el-Kader* heeft naar Miliani de wijk genomen, zonder zich vooraf de vredelievende gezindheid der bewoners van Blida en der stammen die het oppergedeelte van die stad bewonen, verzekerd te hebben.

» Op de zending van troepen naar Blida om er garnizoen te houden, hebben de Kabaylen zich in de tuinen benedenwaarts geplaatst, en de soldaten met geweerschoten ontvangen; de kommandant der kolonne heeft het gepast geoordeeld om terug te trekken en nieuwe bevelen af te wachten.

» Deze tijding heeft hier een hoogst onaangenamen indruk gemaakt; met ongeduld verlangt men te weten, hoe de generaal *Damremont* zich uit deze nieuwe verlegenheid, die zijn vredelievend stelsel weder geheel omverwerpt, redden zal. Er heerscht steeds veel weifeling in alle zaken, en men hoort gedurig niets dan van bevelen en tegenbevelen.

» Wij hebben door de *Chimère* vernomen, dat de troepen van Oran naar Bona zullen overgevoerd worden, ten zij de vijandelijkheden van Blida thans aanleiding geven tot het bevel om de troepen niet in te schepen."

» Algiers, 14 Julij.

» De *Chimère* heeft het bevel gekregen zich gereed te maken om heden te vertrekken. Zie hier de reden van dit overhaast vertrek: de heden morgen ter markt gekomen Arabieren hebben verhaald dat *Abd-el-Kader* vermoord geworden en door dolksteken gevallen was. Deze moord zou gepleegd zijn door de stammen welke den Emir met hun geld en hunne manschap ondersteund hadden om den oorlog tegen de Christenen vol te houden, en die thans bij den gesloten vrede geene vergoeding voor hunne opofferingen vonden.

» Ik maak u deze tijdingen over, zonder nadere berigten in te winnen, uit vrees dat het te laat voor het vertrek der brieven mogt worden."

De bron waaruit het hier vermeld verhaal wegens den dood van *Abd-el-Kader* voortkomt, geeft reden om voor alsnog aan de echtheid te twijfelen; ook komt het vreemd voor, dat alleen de *Toulonnais* deze berigten zou ontvangen hebben.

— De volgende telegraphische berigten zijn sedert gisteren van gouvernementswege medegedeeld:

» Lemoux, 21 julij.

» De generaal *Oraa*, zijn hoofdkwartier te Corte hebbende, is den 14den te Valencia gekomen. Een gevecht is den 15den, ten 9 ure des morgens, aan de Venta del Poys begonnen, tusschen de voorhoede van *Oraa* en de achterhoede van don *Carlos*, terwijl de insurgenten bezig waren hunnen marsch op de defilés van las Cabrillas aan, voort te zetten. Men heeft tot des avonds gevochten. Vele gekwetsten zijn te Valencia binnengebragt.

» Den 18den was Barcelona rustig."

» Marseille 21 julij.

» *De prefect van de Rhone-monden aan den minister van binnenlandsche zaken.*

» De fransche consul te Valencia schrijft mij onder dagteekening van den 15den:

»» De pretendent heeft zich drie dagen in het gezigt van Valencia opgehouden, maar hij heeft tegen de stad enkel eene ligte schermutseling beproefd; vervolgens is hij op Madrid aangetrokken, over den weg van de Cabrillas. De generaal *Oraa*, die zich sedert verscheidene dagen in observatie hield, er in geslaagd zijnde om zijne vereeniging te Coarta met *Borso* en *Sanches* te bewerkstelligen en zich aan het hoofd van 9000 man vindende, heeft dezen morgen ten 9 ure, de achterhoede der insurgenten bij de Venta del Podyo aangetast. Het gevecht heeft tot 7 ure geduurd; naar de werkzaamheid van het geweervuur te oordeelen, moet de strijd zeer levendig zijn geweest. De kapitein-generaal wist nog niet naauwkeurig den uitslag; rijtuigen van . . . . ."" (*Afgebroken door de duisternis*)

» *De kommandant der 20ste militaire divisie aan den minister van oorlog.*

» Bayonne, 22 Julij.

» Den 17den heeft don *Carlos* zich over de las Cabrillas op Cuença gerigt. *Espartero* moest dienzelfden dag te Molina binnen trekken. De benden die Saragossa omgaven, hebben zich te Hyas geconcentreerd . . . ." (*afgebroken door de duisternis*)

De hoofdinhoud dezer drie depeches komt vrij wel overeen. Het blijkt derhalve, dat don *Carlos*, na een driedaagsch verblijf in den omtrek van Valencia, den weg oostwaarts, naar Cuença, 't welk geheel in de rigting van Madrid ligt, ingeslagen is; dat zijne achterhoede op dien aangevangen togt, door de afdeeling van *Oraa* met andere troepen, aangevallen is; dat het gevecht den geheelen dag heeft geduurd en men des avonds den uitslag nog niet wist, of denzelven in de telegraphische depeche niet wilde mededeelen; maar dat zulks in allen gevalle don *Carlos* niet belet heeft zijnen marsch voort te zetten. Deze tijdingen hebben hier de hoop der voorstanders van de constitutionele zaak, door de vorige depeche pas opgebeurd, op nieuw ter neder geslagen.

— De nadere tijdingen uit St. Sebastiaan spreken niet van den militairen opstand aldaar; maar de geest van muiterij begon meer en meer veld te winnen onder de garnizoenen der kleinere plaatsen. Zoowel te Portugalette als te Castro en te Irun zijn de soldaten onwillig geworden en tegen hunne officieren opgestaan. De generaal *Jaureguy* wordt steeds gezegd zijne demissie te willen geven.

De generaal *Ribero* is met eenige bataillons te Guadalajara gekomen, alwaar hij het bevel zou voeren over een observatie-kamp, dat men in die stad wilde vestigen.

— Uit Madrid zijn heden geene nadere tijdingen.

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 22sten Julij.

De *Schwäbischer Merkur* deelt een brief uit Hanover, onder dagteekening van den 15den dezer, mede, waarin men als de heerschende meening aldaar opgeeft, dat de graaf *van Munster*, die van den tegenwoordigen koning van Hanover, reeds toen hij nog Hertog van *Cumberland* was in eene hooge mate het vertrouwen bezat,

van het hoofd van het, na de terugkomst des konings uit Carlsbad, te organiseren hanoversche ministerie zou worden gesteld; de onlangs plaats gehad hebbende benoeming van den kabinets-minister *von Schele*, mede-onderteekenaar van het bekende koninklijk patent, die de staatskundige denkwijze van den graaf *von Munster*, welke die des konings is, deelt, had aanleiding gegeven om aan het bovenstaande gerucht eenigen meerderen schijn van gegrondheid te geven. — In denzelfden brief verzekert men dat het meergenoemde patent, zoowel in Göttingen als te Minden en andere voorname hanoversche steden met veel meer onverschilligheid was ontvangen, dan men had mogen verwachten; en dat over dit staatsstuk bijna uitsluitend in de hoogere kringen werd gesproken. » De burgers" leest men in den brief, » schijnen alleen, ten gevolge van de plaats gehad hebbende verandering in de regering, eenige vrees te koesteren dat de koning, die bijzonder ingenomen is met de pruissische instellingen, genegd zal zijn om het patentregt en de vrije uitoefening van handwerken in te voeren, waardoor aan de altijd hier nog bestaande gilden een gevoelige slag zou worden toegebragt."

— In een berigt uit Weenen van den 13den dezer, leest men: » Spoedig na de aankomst des Keizers en der Keizerin te Salzburg, ontvingen HH. MM. een bezoek van de hertogin *van Beira*, benevens de beide infanten zoons, van don *Carlos*. Deze prinsen worden, onder het opperToezigt der hertogin en de onmiddelijke leiding van een Spaansch geestelijke, zeer zorgvuldig, opgevoed; zij leeren anderen het fransch en duitsch en hebben in die talen reeds merkbare vorderingen gemaakt. Deze vorstelijke familie, welke algemeen als een toonbeeld van vroomheid vereerd wordt, werd door HH. MM. uitgenoodigd om met Hoogstdezelven het middagmaal te houden."

— Uit Palermo wordt van den 4den dezer geschreven, dat, in de weinige dagen gedurende welke de cholera aldaar heerschte reeds 1500 menschen aan dezelve gestorven zijn, hetgeen des te ontzettender moet voorkomen als men bedenkt dat reeds vooraf een vierde gedeelte der bevolking, welke 190,000 zielen telt, uit de stad was gevlugt. — De buitensporigheden door het graauw gepleegd ..... dende deden de verslagenheid die deze staat van zaken verw..... nog meer toenemen. Eene commissie had zich gevormd om de openbare aangelegenheden te besturen, en met het geld der ..... voorziene staatskas de armen te ondersteunen. De schepen die van Napels komen, worden te Palermo geheel afgewezen. Te Napels zelf lagen drie oorlogschepen gereed om troepen derwaarts over te voeren; de bevelhebbers dier bodems hadden den uitdrukkelijken last gekregen om de troepen des noods met geweld te ontschepen.

Te Napels nam de sterfte bestendig af; op Malta was dezelve echter nog ongemeen groot.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten Julij.

Uit 's Gravenhage schrijft men dat er Zondag middag groot diner ten hove heeft plaats gehad, hetwelk, behalve door al de leden van het vorstelijk gezin, ook door Z. M. den Koning van Wurtemberg en Hoogstdeszelfs dochters alsmede door de ministers, vreemde gezanten en andere aanzienlijken, is bijgewoond.

Z. D. de hertog *Bernhard van Saxen-Weimar*, is gisteren morgen, door Deszelfs oudsten zoon, vergezeld, uit 's Hage naar Amsterdam vertrokken, alwaar Z. D. zich naar Petersburg zal inschepen, om zich vervolgens naar het zuiden van Rusland, tot het bijwonen der groote militaire manoeuvers te begeven.

— Men verneemt thans dat gedurende het onweder hetwelk in de vorige week in het oostelijke gedeelte dezer provincie gewoed heeft, zekere *Govert van Britsum*, een landbouwer te Hilvarenbeek, woonachtig, en onder de gemeente Moergestel bezig zijnde met turfsteken op het veld, door den bliksem doodelijk getroffen is, terwijl een ander zich in die nabijheid bevindend persoon, in den bals getroffen, doch gelukkig in het leven behouden is. *Govert van Britsum* laat eene vrouw en tien kinderen in kommervolle omstandigheden na.

— Bij koninklijk besluit van den 4den dezer, uitgegeven den 14den, is - in aanmerking genomen dat het in allen opzigte als doelmatig kan geacht worden om aan ieder die daarop prijs stelt de gelegenheid te verschaffen tot het aanvankelijk leeren kennen en beoordeeren van de bepalingen van het aanstaand Wetboek van koophandel, van dat van strafvordering en van de wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie - bepaald, dat de genoemde wet en wetboeken, gezuiverd van drukfeilen en van hetgeen tegen het taaleigen strijdt, ter Lands-Drukkerij zullen worden uitgegeven.

— Blijkens bekendmaking van den heere staatsraad, *ad interim* belast met de directie van het departement van financien, zijn de middelprijzen der inlandsche granen, voor het geheele rijk, over het tijdvak van den 20sten Junij tot en met den 19den Julij 1l. geweest per mud als volgt: tarwe, *f* 6.45½; rogge, *f* 4.04; boekweit, *f* 4.59; gerst, *f* 3.51; haver *f* 2.42; ongepelde spelt *f* 2.17½; weshalve gedurende de maand Augustus 1837 de regten op den invoer van de volgende graansoorten zullen bedragen als volgt: Tarwe en gepelde spelt *f* 1,50; rogge, boekweit, gerst en mout *f* 0.75; haver en ongepelde spelt *f* 1; terwijl de uitvoer dier graansoorten geheel vrij blijft gesteld.

— De premie voor het meest doelmatig gekeurde plan eener hervormde kerk te Apeldoorn, ingevolge het programma van 19 Augustus ll., is toegewezen aan den heer *H. Springer*, te Amsterdam, terwijl eervolle melding wordt gemaakt van den heer *A. Roodenburg* te 's Gravenhage, welke bij de opening van het biljet bevonden is de zijn de vervaardiger van het ontwerp, hetwelk het bekroonde plan het naastbij komt.

— Uit Zwolle meldt men dat de pastoor van Assen, de weleerw. heer *H. van Kessel*, tot aartspriester van Salland en Drenthe benoemd is, in plaats van wijlen den weleerw. heer *J. H. Mullen*.

— Den 14den dezer is te Hengelo, de aldaar nieuwgebouwde sijnagoge ingewijd. De kosten voor dit gebouw zijn bestreden geworden zoowel uit eene gift van gouvernementswege als uit de bijdragen der ingezetenen van Henglo van welke godsdienstige gezindheid zij ook waren.

Vorst *Leopold* is eergisteren morgen uit Parijs te Brussel teruggekeerd; zijne gemalin en zoon waren reeds een dag vroeger aldaar aangekomen.

— De hertog en hertogin van *Fitzjames* zijn mede eergisteren te Brussel aangekomen.

— De fondsnotering op de Antwerpsche beurs was gisteren als volgt: Belg. 101¼; O. Met. 104; Sp. Ardoin 19½, ¼; Difered. 7¼; Nap. 92¼; Id. Bank Tav. 58½; Sicil. 91½; Rom. L. 101¼; Certif. te Antw. 97½; Braz. 85¾. Wisselkoers op Amst. en Rott., pari.

Uit de Londensche avondbladen tot den 22sten dezer, blijkt dat zaturdag de benoeming van de kandidaten voor de betrekking van parlementsleden in de *city* en de wijk Southwark had plaats gehad. Van een der vier parlementsleden die de *city* in de jongstgeslotene zitting vertegenwoordigden, en allen tot de hervormingsgezinde partij behoorden, wordt de herkiesing thans door een kandidaat der behoudende partij betwist. In de wijk Southwark hebben de beide hoofd-partijen insgelijks ieder eenen kandidaat. De gewone redevoeringen aan het volk hebben zich ditmaal door bijzondere, bevigheid gekenmerkt en op de hartstogten der toehoorders sterker dan ooit gewerkt. De redenaars der whigs-partij maanden vooral de menigte aan om toch geen enkelen tory voor het parlement te kiezen, aan wier hoofd toch de koning van Hanover stond; terwijl men niet spaarzaam te werk ging met dezen vorst onvoegzame schelinamen te geven.

In de Londensche brieven van zondag, welke gisteren te Rotterdam zijn ontvangen, doch geen nieuws van aanbelang behelzen, wordt gezegd dat de gemoederen in eene sterke spanning den uitslag der hoofdelijke stemming voor de parlements-verkiezingen voor de *city*, die maandag plaats moest hebben, verbeidden.

— Den 23sten waren te Londen genoteerd: 3 pCt. gec. 91½; gered. 92; de actien van de bank 210; Port. 26; Ned. Werkel. Schuld 2½ pCt. 52¼.

GRAANMARKT

TE AMSTERDAM.

Van Maandag 24 Julij.

TARWE. — Met goeden handel en ruim prijshoudend: 130 ℔ n. witb. Pools. *f* 270; - 129 pd. o. Rost. *f* 230; - 127, 128 pd. o. Wismar *f* 223, 228; - 127 pd. o. Silez. *f* 225; - 130 pd. n. Rijn *f* 228 bij gerij; 128 pd. n. o. Zeeuws. *f* 230; 122 pd. n. Vriessche *f* 176.

ROGGE. — Mede goed prijshoudend; 121 ℔ o. Pruiss. *f* 152; - 120, 125, 126 pd. n. Oostvr. *f* 142, 152, 155; - 122 pd. n. Overijss. *f* 147; - 122 pd. n. Drentsche *f* 146.

GARST. — In een doen: 104 ℔ Saale *f* 120.

HAVER. — Flaauw: 86, 87 ℔ Gron. dikke *f* 86, 87 bij partij.

ZAADMARKT.

KOOLZAAD. — Dadelijk £ hooger, Kromh 50 £; op 9 vat dadelijk 54 £; op het najaar ½ £ lager; op 9 v. in Oct. 50 £, in Nov. 50 £.

LIJNZAAD. — Zonder handel.

RAAPOLIE. — per 6/w. *f* 33½; vliegend *f* 32¾ à 32½; Sept. *f* 32, Oct. Nov. en Dec. *f* 32 à 31½.

LIJNOLIE. — per 6/w. *f* 29½; vliegend *f* 28¾ à 28½.

HENNIPOLIE. — per 6/w. *f* 36; vlieg. *f* 35.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (24 *Julij*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 52¼, ⅛, ¼; dito 5 pCt. 100⅛; Kansb. *f* 22⅞; Amort. Synd. 4½ pCt. 93⅝; dito 3½ pCt. 76½; Handelm. 163; Oost-Indie 5 pCt. 98½, ⅝; Ardoins 85 £ 19⅞ ....; Hung. 7⅛; Met. 5 pCt. 100⅞; Columb. 20.

*** Getrouwd:

J. VAN OLDENBORGH,
van *Dordrecht*,
EN
H. A. GOUDRIAAN.

DELFT, den 21. Julij 1837.
Eenige Kennisgeving.

Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.